

Farid USMON

**QUYOSH
RASMIJ**

She'rlar

**«Kamolot» nashriyoti.
2000-yil.**

Farid USMON

Quyosh rasmi. She'rlar

«Kamolot» nashriyoti. 2000-yil.

H u r m a t l i b a l a l a r !

Bir qator kitoblar muallifi Farid USMON nomi Siz she'rsevar o'quvchilarga yaxshi tanish. Uning keyingi «Men kichikmas kattamas» she'riy to'plami sizlarda katta qiziqish uyg'otgan bo'lishi tabiiy. Ushbu «Quyosh rasmi» kitobi ham o'ylaymizki, yaxshi taassurot qoldiradi. Ayniqsa, Vatanni sevish, millat uchun qayg'urish tuyg'ulariga yo'g'rilgan she'rlari albatta bir umrlik hamrohingiz bo'lib qolgusidir.

VATAN

Ona diyorum mening,
Aziz vatan, gul vatan.
Sen haqingda kuylayman,
Bo'lib sho'x, bulbul vatan.
Quvnoq qo'shiqlarimga
Jo'r bo'ladi bolalar.
Baxtga to'liq bag'ringda,
Ochilgan gul lolalar.
Ozodlikdan emding nur,
Jahonda yagonasan.
Sen bizday farzandlarga,
Aziz ota-onasan.
Ona diyorum mening,
Aziz O'zbekistonim!

Qorabayir

Toychog'imming ismi sodda -
Qorabayir.

Muskullari po'lat yanglig' -
Katta chayir.

Yer tepinib suvliq chaynar -
Yarashadi.

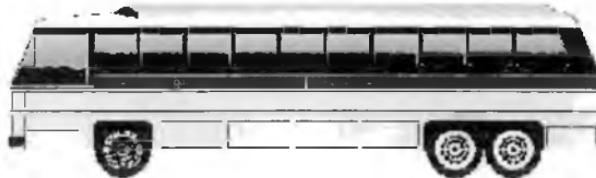
Ko'plar unga eng zo'r ot deb
Qarashadi.

Rostdan ham u G'irko'k tulpor
Avlodidan.

Go'ro'g'libek mingan otning
Ajdodidan.

Muskullari po'lat yanglig' -
Qattiq, chayir.

Chopsa tolmas to'pichog'im -
Qorabayir.

Usta

Ne'mat ishlashni hushlar,
Randa ushlashni hushlar.
Ish topar tek turolmas.
Taxtalarni qirtishlar.
Ishlatadi boltani,
Ishlatadi teshani.
Asboblarni dadasi
Qo'ygan unga ishonib.
Goho javon, goh sandiq,
Goho eshik-rom qilar.
U yasagan buyumlar
Ko'rgan kishin rom qilar.
O'zi kichik bola-yu,
Lekin ishi kattadir.
Hamma uni chindan ham
Usta debon aytadir.

Sovun

Qo'l yuvganda,
Yuz yuvganda,
Sovun bizning oshnamiz,
Erta turib
Sovun bilan
O'zni yuva boshlaymiz.
Toza bo'lar yuzimiz-u,
Toza bo'lar qo'limiz.
Pokizalik o'rtog'imiz -
Doim ochiq yo'limiz.

Qiziq ish

Do'stlar qarang,
qiziq ish
Yetib keldi
bu yil qish!
Rasm solmas
oynaga.
Navbat bermas
chanaga.
Dalalarga,
ko'chaga.
Kunduzmas, yo'q
kechada
Tuzikroq qor
yog'madi -
Bu-chi, menga
yoqmadi.

Jon kirsa

-O'yinchoqqa jon kirgizib,
Ishlasa - a, ne bo'lg'ay?
Manov toychoq jím turmasdan
Kishnasa - a, ne bo'lg'ay?
-O'yinchoqqa jon kirgizsa
Qo'g'irchoq inson bo'lur.
Toychog'ing hech tek turolmas
Doim chopag'on bo'lur...

O'rgatuvchi

-Quyonni boksga
Kim o'rgatgan?
So'rarsiz.
Keling bizning ko'chaga,
Trenejni ko'rasiz.
Katta va keng hovlida
Har kun qiziq tomosha.
Ko'chadagi bor bola
Boks ko'rgani shoshar.
Quyonlar qo'lqop kiyib,
Musht otar bir-biriga.
Xushtak chalsa to'xtashib
Qarar treneriga.
Qoidani buzishmas,
Yo'q sira g'irrom-g'olib.
Boksyorlarni Alisher
Turar tartibga solib.

Shaharlik tog'a

Tog'am mening katta olim
Katta bitta shaharda.

Bo'lib turar ba'zan-ba'zan
Olis ilmiy safarda.

Uzoq-uzoq shaharlarga
Oylab-yillab ketadi.

O'sha joydan eslab bizni
U - bu sovg'a etadi.

Yuboradi tog'am xar gal,
Shahardagi pishloqdan.

Xatlarida yozar: pishloq
Juda tansiq qishloqda.

Ukam va men pishloq olib,
Pishloqlarni "so'yamiz".

Kunday joyga olib chiqib,
Qurtop qilib qo'yamiz.

Har kim o'z o'yi bilan

Uzun agat ichida
Sudralardi chuvalchang.
Eshitganday bo'lди u
Kimir chalib qoldi chang.
Qulq soldi va ko'rdi
Chirillaydi chigirtka.
O'tirgancha bemalol
Unmay qolgan chigitga.
Dedi: - Xormang, kuyingiz
Biram quvnoq biram soz.
Balki shunday o'tarsiz,
Qo'shiq kuylab butun yoz.
-Eh, nimasin aytasiz,
Hamma yoq qaqir kesak.
Bundayin xush hayotda
Arziydi biz kerilsak.

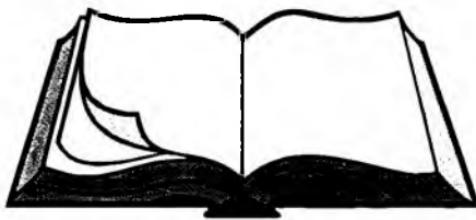

Sayrda

Yuring chiqaylik qirga,
Kuzataylik shaharni.
Taklif qildim adirga
Xabib, Ali, Zafarni.
Yo'q deyishmas. Chopamiz
Ura! deb qir tomonga.
Ozni yetib qolganday
Sezamiz keng osmonga.
Avtobuslar ko'rinar,
Pastda gugurt qutiday.
Traleybus o'rmalar
Yo'lda ipak qurtiday.
Minoraning gumbazi,
Tovlanadi beqasam.
Qator-qator binolar
Kaftday joyda jamul-jam.
Rost gap bizning Andijon
Shaharmisan shahar-da.
Zo'r ta'ssurot qoldirdi
Ali bilan Zafarda.

Alifbe

Quyosh rasmi solingan
Alifbe chin quyoshim.
Uni qo'lga olaman,
Yettiga yetgach yoshim.
Quyosh bo'lib, u mening
Yo'limni etar porloq
Fikr-u hayollarimni
Tonglardek qilar oppoq.
Ko'nglimda gul ochilar,
Bo'lib boraman chaman.
Alifbeni shuning - chun
Dil-dilimdan sevaman.

Shamol nega shamollamas?

Shamol nega shamollamas,
Chuchkirmas, yo yo'talmas?
Og'rimaydi boshi hatto
Issig'i ko'tarilmas?
Uchramaydi doktorga ham
Ehtiyoj yo'q doriga.
Aytolmaydi hech kim shamol
Qachon, qay payt og'rigan.
O'ylab-o'ylab bildimki u,
Rostdan polvon shamoldir.
Ko'p yugirib turganidan
Sog'lom ham barkamoldir.

Suv bilan

Oyim har gal:

- erinmasdan

Mevalarni yuv, - deydi.

Sog'liq uchun zararli

Mikroblarni quv, - deydi.

Xo'p deyman-u lagan to'la

Mevalarni yuvaman.

Oyim aytgan mikroblarni

Suvlar bilan quvaman.

Qo'g'irchoqning qo'ng'irog'i

Qo'g'irchoqoy Nozimaga
Qilib qoldi qo'ng'iroq.
Dedi: - Qalay, ahvollaring,
Yuribsanmi, jon o'rtoq.
Mayli, katta bo'lib ol sal.
O'rgan yurish-turishni.
Eplab qolsang meni xiyol
Ko'tarishni - tushishni.
Uch - to'rt og'iz so'z o'rgansang,
Yupatishga yarashar.
Qisqasi shu: bo'lganingda
Ikki yarim, uch yashar.
Katta qizcha atalib sen -
Go'yo lola bo'lamiz.
Xuzuringga boraman men,
Ona - bola bo'lamiz.

Polizda

Handalakning po'chog'idan
Qayiq qildim.

Tuproqqa suv qo'ydim, qorib
Ayiq qildim.

Ayig'imni o'tqazdim-u
Qayig'imga.

-Dunyoni kez suvda,-dedim
Ayig'imga.

Rozi bo'lди suzib ketdi
Ayiqqinam.

Ayig'imni olib ketdi
Qayiqliqinam.

Tog'larimga yarasham

Sharsharam, hoy sharsharam!
Tog'larimga yarasham,
Toychog'imning yo'lidek,
To'lqinlanib oqasan.
Bir tutam shu'la bo'lib,
Dilimga o't yoqasan.
Har tong turib tovlanib,
Oqishingga qarayman.
Sen qalbimga baxsh etgan
G'urur bilan yayrayman.
Sharsharam, jon sharsharam,
Tog'larimga yarasham!

Guvala qildik

Yerni yorib Loyni qorib, Qilib ketdik Guvala.	Goh qiyqirib, Yumalab. Sezmay qoldik Bir xandak loy, Dumalab.
Rustam, Ali Va men ya'ni Uch og'ayni, Uch bola.	Rustam, Ali Va men ya'ni Uch og'ayni, Uch bola.
Ishlab bizlar Basma-basga Bir-birimiz Quvalab.	Qilib qo'ydik Kun botmasdan Talay-talay Guvala.
Goh chopqillab, Hazillashib,	

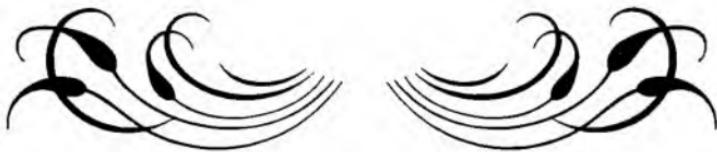
Majnuntol

Majnuntolning
Kokillari
Tolim-tolim.
Rustam uni
Erkalab der:
-Tolim! Tolim!
Suv bo'yiga
Ekdim sizni,
Tez o'ssin deb.
Soyangizda
Katta-kichik,
O'tirsin deb.

Qo'g'irchoq

Qo'g'irchoq, ko'p qiziqsan,
Qornim och, non demaysan.
Sovuqda sovqatmaysan,
Issiqda terlamaysan.
Quriqshadi tomog'im,-
Demaysan,suvlamaysan.
Bizlardan, yo qochmaysan,
Yoki sen quvlamaysan.
Ko'tarsa jim turasan,
Erkalanib qo'llarda.
Unitilib qolasan,
Xovlidagi yo'llarda...

Yo'qolgan quloq

-Uyimizda nimagadir
Bugun quloq yo'qoldi...
Tushunolmay hayron bo'ldim,
Oyim shunday deb qoldi.
Hech bunaqa gap chiqmagan
Edi mening oyimdan.
Qulog'imni ushlab ko'rsam
Xayriyatki, joyida.
Juda qiziq, qulog'ini
Yo'qotgan kim bo'ldiykin?!
Hammamizning qulog'imiz
Joyida edi, lekin...
Dadam menga ko'zin qisib
Miyig'ida kulardi.
Ravshan akam yerga qarab,
Boshin egib turardi.

MUNDARIJA

Vatan	3
Qorabayir	4
Usta	5
Sovun	6
Qiziq ish	7
Jon kirsa	8
O'rgatuvchi	9
Shaharlik tog'a	10
Har kim o'z o'yi bilan	11
Sayrda	12
Alifbe	13
Shamol nega shamollamas?	14
Suv bilan	15
Qo'g'irchoqning qo'ng'irog'i	16
Polizda	17
Tog'larimga yarasham	18
Guvala qildik	19
Majnuntol	20
Qo'g'irchoq	21
Yo'qolgan qulqoq	22

**«Kamolot» nashriyoti
Adabiy-badiiy nashr**

Farid USMON
QUYOSH RASMI
She'rlar

Muharrir: M. Rayimjonov.
Texnik muharrir: H. Parpiev.
Musahhih: A. Ismonov.

Bosmaxonaga 12.08.2000-yilda berildi. Bosishga 18.09.2000-yilda
ruxsat etildi.
Formati 84x108 ro'znama qog'ozida.
Futuris garnitura. nashr tobog'i 2,5. 500 nusxada chop etildi
Buyurtma 0140
Bahosi kelishilgan narxda.